

[Birgit Fjelde.]

universitetscenter, må være et naturligt udgangspunkt for strukturen i det fremtidige system af sociale uddannelser.

Spørgsmålet om integration af åndssvageforsorgen i amtskommunal og primærkommunal regie har været drøftet intenst i forbindelse med behandling af lovforslaget om social bistand. Jeg tror, at en integration fortrinsvis på amtsplan vil være rigtig, men jeg må understrege, at jeg ikke tror, det vil være forsvarligt, før kommunerne har vænnet sig til arbejdet med bistandsloven. Ikrafttræden af bistandslov og integration af åndssvageforsorg samtidig vil efter min mening betyde øjeblikkeligt kaos.

Den meget store interesse for åndssvageforsorgens forhold, der spores i næsten daglig omtale i presse, radio og tv samt i fremmødet i dag, er en kendsgerning, og det ville være meget let at opnå en øjeblikkelig politisk sympati ved at love opfyldelse på stedet af alle krav, som forældre til åndssvage og personalet inden for forsorgen stiller. Jeg er glad for at konstatere, at der i hidtidige indlæg ikke har været tilløb til letkøbt overbudspolitik, men at sagligheden på baggrund af de hårde økonomiske kendsgerninger har været fremherskende.

Uanset at centrum-demokraterne hellere end gerne ville forhøje de planlagte bevillinger for næste finansår, må undersøgelserne i Perspektivplan II mane enhver ansvarlig politiker til eftertanke. Ligeledes viser valgets resultat en uvilje hos store del af befolkningen mod at foretage yderligere udvidelse af de offentlige udgifter, hvor specielt stigningen inden for det sociale område har været rekordagtig. Hvis vi vil fjerne denne modvilje, må alle gode kræfter sættes ind på at motivere befolkningen til en ændret holdning over for sociale spørgsmål.

Jeg tror, at denne debat vil medvirke til en mere nuanceret forståelse af åndssvageforsorgens forhold, og uanset at centrum-demokraterne, ligesom i valgkampen, ikke vil love guld og grønne skove, vil vi som tidligere omtalt være parat til en fornyet undersøgelse af overflytning af penge fra andre socialområder til åndssvageforsorgen, fordi vi mener, at åndssvageforsorgen har et rimeligt krav på en bedre plads, når vi drøfter sociale budgetter.

Ebba Strange (SF):

I 1960'erne er der sket en vældig kraftig udbygning inden for åndssvageforsorgen, som vi nok alle sammen har været opmærksomme på. Det ser ud, som om kodeordet i denne udvikling har været adskillelse, dvs. tanken om, at hvis man får afgrænset problemet omkring de åndssvage både i teori og i praksis ved at opbygge specialinstitutioner omkring dem, vil man opnå større resultater i behandlingen af de åndssvage. Det har også vist sig til en vis grad at være rigtigt. Vi ved i dag meget mere, end vi gjorde i 1959, om åndssvages mulighed for at udvikle sig og modtage undervisning og oplæring.

I SF mener vi, at vi i dag ved så meget, og at vi kan i så høj grad bygge på de resultater, der er gjort i 1960'erne, at vi kan ændre den idé, der bør ligge bag forsorgens videre udvikling, og det har glædet mig meget i debatten i dag at høre, at denne opfattelse tilsyneladende er herskende i de fleste politiske partier her i tinget.

Det vil sige, at tanken bag den videre udbygning ikke bør være adskillelse, men integration, og det vil sige de åndssvages optagelse i samfundet. Jeg er helt opmærksom på det, fru Birgit Fjelde citerede fra en artikel i Børn og Unge, om at integration også kan være farlig for nogle af de svageste, og jeg er helt klar over, at en egentlig integration af de åndssvage i det samfund, vi har, kræver en holdningsændring. Men jeg mener også, at det må være vores opgave som ansvarlige politikere at gå foran i forsøget på at få den holdningsændring til at trænge igennem i befolkningen.

Jeg mener, at udgangspunktet for den videre udbygning først og fremmest må være, at vi alle er mennesker og som sådanne er lige værdige og har lige rettigheder, og først i anden omgang er det, der skal være i centrum, det, der adskiller os.

Vi ved, at en sådan holdningsændring tager lang tid, og indtil den er trængt igennem i befolkningen, er det vigtigt, at vi har nogle steder, hvor de svageste stillede af vores medborgere kan opholde sig, beskyttet mod den barske verden, der ligger uden om dem.

Vi har inden for SF fulgt udviklingen inden for åndssvageforsorgen nøje de sidste år, og vi kan se, at på visse områder er ud-